
Vastaus valtuustoaloitteeseen, Sote-uudistukseen liittyvän yhteistoiminnan tarkasteluprosessin käynnistäminen

KVALT 20.06.2022 § 38

Valtuutettu Lauri Tapio / Kokoomuksen ja RKP:n valtuustoryhmä jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite
Sote-uudistukseen liittyvän yhteistoiminnan tarkasteluprosessin käynnistäminen

Suomessa toteutuu historian suurin kuntarakenteen reformi 1.1.2023, jolloin kuntien sosiaali- ja terveystoimi siirtyy kokonaisuudessaan uusien järjestäjien vastuulle. Samassa yhteydessä kuntien toiminnot on tarkasteltava.

Tässä kohtaa, kun siirtyminen toteutuu, on Sastamalan kaupungin tarkasteltava jäljelle jäävien organisaation osien kokonaisuus siten, että toiminta muuttuu tarkoituksenmukaiseksi ja päällekkäisyydet sekä toimintoihin mahdollisesti jäävät katveet voidaan havaita.

Esimerkiksi kiinteistöihin liittyvät vastuut kunnossapidon ja korjausten osalta on tarkasteltava siten, että yksikään rakennus jää ilman vastuullista toimijaa. (Selkeä esimerkki kaupungin keskustan läheisyydessä oleva rantasauna, joka on päästetty varsin huonoon kuntoon, kun vastuut epäselvät.) Samoin hallintokuntien välinen yhteistoiminta on tarkasteltava.

Esitämme, että yhteistoimintaan liittyvä tarkasteluprosessi aloitetaan syksyn 2022 aikana jatkuvana toimintojen tarkasteluna siihen asti, kunnes hallintorakennemuudistus on saatu suoritettua hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen osalta ja kunnan vastuulle jäävien organisaation osien yhteistoimintaan liittyvät toimintamallit ovat kunnossa.

Sastamalassa 20.6.2022

Kokoomuksen ja RKP:n valtuustoryhmä
Lauri Tapio
Mirva Iso-Kukkula
Wilhelm von Nandelstadh
Lauri Haapamäki
Marko Suoniemi
Leena Finska
Mikko Rauva
Kari Kaaja
Maria Jokinen
Arto Satonen
Päivi Pelttari
Jari Andersson”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti jättää valtuutettu Lauri Tapion / Kokoomuksen ja RKP:n valtuustoryhmän jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KHALL 13.02.2023 § 22

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Sastamalan kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaa ja organisaatorakenteita on tarkasteltu ja uudistettu johdonmukaisesti Sastamalan kaupungin koko toiminnan aikana. Merkittävimmistä muutoksista ja toiminnan sopeuttamisista ja uudistamisista mainittakoon seuraavat:

- Sastamalan perusturvakuntayhtymän (Saspe) toiminnan siirtäminen kaupungin toiminnaksi vastuukuntaperiaatteella (kuntayhtymän lakkauttaminen) vuoden 2012 alusta, sosiaali- ja terveystalvelujen yhteistoiminta-alue (Sotesi) aloitti toimintansa, laajentaminen Punkalaitumen sosiaalitoimen osalta vuoden 2013 alusta
- Ruokahuolto- ja puhtaanapitopalvelujen yhdistäminen erilliseksi tytäryhtiöksi, Sastamala Ruoka- ja puhtauspalvelut Oy:n (Servi) toiminnan käynnistyminen vuosina 2011-2012
- Kiikoisten kunnan yhdistyminen Sastamalan kaupunkiin vuoden 2013 alusta, toimintojen yhteensovittaminen
- Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen laajentaminen Ikaalisiin, Parkanoon ja Kihniöön vuoden 2014 alusta
- Elintarvikelaboratorion toiminnan siirtäminen liikkeenluovutuksella Kokemäenjoen vesistön vesisuojeilyyhdistys ry:n toiminnaksi vuoden 2015 alusta
- Työterveys Akaasia liikelaitoksen toiminnan siirtäminen liikkeenluovutuksella Terveystalolle vuoden 2017 alusta
- Sastamalan Seudun Yrityspalvelu Oy:n (Sasyp) toiminnan siirtäminen liikkeenluovutuksella Sastamalan kaupungin toiminnaksi konsernihallintoon vuoden 2017 alusta
- Maatalouslomituksen yhteistoiminta-alueen laajentaminen, Lempäälän paikallisyksikön yhdistäminen Sastamalan paikallisyksikköön vuoden 2021 alusta
- Sastamala Tukipalvelu Oy:n (SaTu) toimintojen siirtäminen liikkeenluovutuksella: talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Monetra Pirkanmaa Oy:lle vuoden 2020 alusta ja tietohallintopalvelut Kuntien Tiera Oy:lle vuoden 2021 alusta
- Sosiaali- ja terveystalvelujen siirtyminen Pirkanmaan hyvinvointialueelle (Pirha) vuoden 2023 alusta.

Kuten edeltä ilmenee, merkittäviä toiminnallisia tai rakenteellisia muutoksia ja uudistuksia on ollut vireillä ja toteutuksessa lähes vuosittain. Talous-, henkilöstö- ja tietohallintopalvelujen siirrolla isommille alan toimijoille on haluttu varmistua siitä, että riittävä asiantuntemus säilyy ja toimintoja voidaan joustavammin sopeuttaa tuleviin muutoksiin, erityisesti sosiaali- ja terveystalveluja koskevaan uudistukseen liittyen.

Sastamalan kaupungin alkuvuosina toimintamalli perustui ns. prosessiorganisaatioon. Valtuustokauden vaihtuessa vuonna 2017 kaupungin toimintamallissa uuden hallintosäännön myötä siirryttiin toimiala- ja vastuualuepohjaiseen toimintamalliin. Tällöin päätösvaltaa keskitettiin toimialoilla joitakin lautakuntia lakkauttamalla.

Erityisesti sote-uudistuksen myötä kaupungin hallintosääntöä ja toimintamallia tarkistettiin loppuvuonna 2022 siten, että tarkistukset tulivat voimaan vuoden 2023 alusta. Uudistuksen seurauksena yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunnan toiminta lakkasi ja lautakunnan ympäristöjaostolle kuuluneet tehtävät siirtyivät kaupunginhallituksen alaisuuteen perustetulle ympäristöterveydenhuollon jaostolle. Samassa yhteydessä tehtiin joitakin muita vähäisempiä muutoksia hallintosääntöön. Kuntaliitossa on parhaillaan valmistelussa joitakin muutoksia hallintosäännön mallisääntöön, minkä vuoksi kaupungin hallintosääntöä tarkistetaan tarvittaessa tämän vuoden aikana

Sote-uudistuksen myötä korostuvat erityisesti ne kaupungin ja hyvinvointialueen asiat, joilla on yhteistä rajapintaa (yhdyspinnat) palveluketjussa. Yhdyspintojen ylittävien toimintamallien tulee olla sellaisia, että kuntalaisten palvelut sujuvat mutkattomasti ja joutuisasti. Siirtymävaihetta kestää kuitenkin vielä vuonna 2023 pitkälle ennen kuin yhteiset toimintamallit vakiintuvat. Kaupunginhallituksen roolia yhdyspintatehtävien koordinoimisessa vahvistetaan kaupungin hallintosäännön seuraavassa tarkistuksessa.

Sote-uudistukseen ja toiminnan sopeuttamiseen liittyen kaupungin toimialat laativat alkuvuoden 2023 aikana henkilöstösuunnitelmat lähivuosille 2023-2025. Näissä suunnitelmissa otetaan huomioon sote-uudistuksen vaikutukset ja muut näköpiirissä olevat vaikutukset kaupungin toimintaan. Tulevista muutoksista merkittävin on TE-palveluja koskeva uudistus, jolla TE-palvelujen järjestämisvastuu siirretään valtiolta kunnille (työvoimapohja 20 000). Näiden palvelujen järjestämiseen ja organisoimiseen liittyvä palvelustrategian laatimisen nimellä kulkeva selvitystyö on parhaillaan käynnissä Pirkanmaalla.

Seuraava luonteva kaupungin organisaatio-/toimintamallia koskeva mahdollinen suurempi muutos olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa seuraavan valtuustokauden vaihtuessa vuonna 2025. Yhtenä vaihtoehtona olisi luopua toimialajaosta kokonaan, jolloin henkilöstön yhteiskäyttö olisi sujuvampaa, ja samalla voitaisiin ainakin tiettyjä tukipalvelutehtäviä keskittää nykyistä tarkoituksenmukaisemmin.

Kaupungin oman kiinteistömäärän hallinnointi ja ylläpito on keskitetty tekniseen toimeen Tilakeskukselle, joka vuokraa tilat sisäisesti kaupungin eri toimijoille tai ulkoisesti muille tahoille, kuten hyvinvointialueelle. Tilakeskuksen ja kaupungin tytäryhtiön Sastamalan Vuokratalot Oy:n toimintoja on yhteensovitettu siten,

että kiinteistöjen ylläpitoon ja hallinnointiin liittyviä tehtäviä hoidetaan osittain yhteistyössä.

Kaupungin toiminnan, yhteistoiminnan ja toimintamallien kehittäminen on jatkuvaa toimintaa, jossa keskeistä on luottamushenkilöiden sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden luottamuksellinen ja pitkäjänteinen yhteistyö. Operatiivisen toiminnan osalta kaupunkikonsernin johtoryhmällä on merkittävä rooli toimintojen yhteensovittamisessa kaikkien kaupunkikonsernin toimijoiden osalta ja tarvittavien muutosten esittämisessä luottamushenkilöiden päätettäväksi.

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle edeltä selosteosasta ilmenevän vastauksen Lauri Tapion ym. jättämään valtuustoaloitteeseen Sote-uudistukseen liittyvän yhteistoiminnan tarkasteluprosessin käynnistäminen. Valtuustoaloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735

KVALT 20.02.2023 § 6
520/00.01.01.03/2022

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle edeltä selosteosasta ilmenevän vastauksen Lauri Tapion ym. jättämään valtuustoaloitteeseen, joka katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti